

Sygn. akt VII Ua 4/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Małgorzata Kowalska (spr.)

Sędziowie: SO Ewa Gulska

SR del do SO Edyta Telenga

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Sobczuk

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2016 r. w Lublinie

sprawy z odwołania D. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do świadczenia rehabilitacyjnego

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin Zachód w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 20 października 2015 r., sygn. akt VII U 346/14

oddala apelację.

Sygn. akt VII Ua 4/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 października 2015 roku sygn. akt VII U 346/14 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie D. M. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. o prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na skutek odwołania D. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 11 marca 2014 roku znak: (...) zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał D. M. prawo do świadczenia rehabilitacyjnego od dnia 6 marca 2014 roku do 5 lipca 2014 roku.

Powyższy wyrok został oparty na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

D. M. od 7 listopada 2011 roku do 18 października 2013 roku była zatrudniona w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością i z tego tytułu podlegała ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu.

Od 8 stycznia do 8 lipca 2013 roku wnioskodawczyni była niezdolna do pracy z powodu choroby i przebywała na zasiłku chorobowym, a następnie, od 9 lipca 2013 roku do 5 marca 2014 roku, miała przyznane świadczenie rehabilitacyjne. W dniu 3 lutego 2014 roku skarżąca złożyła kolejny wniosek o przyznanie jej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

Lekarz orzecznik ZUS, orzeczeniem z dnia 20 lutego 2014 roku, stwierdził, iż w związku z rokowaniem odzyskania zdolności do pracy, istnieją okoliczności uzasadniające ustalenie uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego, na okres dalszych 4 miesięcy. Orzecznik organu rentowego rozpoznał u wnioskodawczynie przewlekły zespół bólowy, korzeniowy kręgosłupa L – S w przebiegu zmian zwyrodnieniowych, dyskopatycznych i przeciążeniowych, artrozę stawów kolanowych, zespół bolesnego prawego barku, otyłość olbrzymią, nadciśnienie tętnicze oraz w wywiadzie – padaczkę.

Główny Lekarz Orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgłosił zarzut wadliwości powyższego orzeczenia, w związku z czym skarżąca została skierowana na badania do komisji lekarskiej ZUS. Orzeczeniem z dnia 6 marca 2014 roku komisja lekarska ZUS ustaliła, iż D. M. nie jest niezdolna do pracy, brak zatem okoliczności uzasadniających ustalenie uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego. Lekarze orzecznicy organu rentowego rozpoznali u wnioskodawczynie otyłość patologiczną z dysfunkcją przeciążeniową lokomocji, wczesne zmiany zwyrodnieniowe prawego stawu kolanowego, bez cech zapalenia, zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne kręgosłupa C i L – S, bez objawów korzeniowych, bez zespołu neurologicznego ubytkowego (przebyty niedowład prawej stopy w kwietniu 2013 roku), zwężenie lewego moczowodu po leczeniu operacyjnym, w wywiadzie - niedoczynność tarczycy oraz do 2002 roku epilepsję. Jednocześnie stwierdzili oni, iż badanie bezpośrednie, analiza przebiegu leczenia i jego wyników potwierdzają, że ubezpieczona w drodze dotychczasowego kompleksowego postępowania odzyskała niezbędną zdolność do pracy na poziomie kwalifikacji.

Powyższe orzeczenie stało się podstawą wydania zaskarżonej w sprawie niniejszej decyzji.

Postanowieniem z dnia 16 września 2014 roku Sąd Rejonowy wywołał opinię biegłych neurologa, reumatologa, urologa, endokrynologa i specjalisty chorób wewnętrznych, którym zlecił ustalenie czy po dniu 5 marca 2014 roku D. M. była nadal niezdolna do pracy, a jej dalsze leczenie lub rehabilitacja rokowały odzyskanie tej zdolności oraz jak długo powinno trwać ewentualne leczenie lub rehabilitacja.

J. M. (specjalista chorób wewnętrznych, kardiolog), A. S. (neurolog), H. P. (reumatolog), W. B. (endokrynolog) i W. L. (urolog) rozpoznali u wnioskodawczynie zmiany zwyrodnieniowe prawego kolana ze zmianami zapalnymi – wysięk, zmiany zwyrodnieniowe lewego stawu kolanowego – bez wysięku, prawostronny zespół krętarzowy, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa z zespołem bólowym bez objawów korzeniowych, nadciśnienie tętnicze, niedomykalność mitralną IIo, niedoczynność tarczycy leczoną substytucyjnie L – tyroksyną, chorobę H., stan po operacji plastyki zwężenia połączenia miedniczkowo – moczowodowego lewej nerki (1996 rok), kamice lewej nerki, objawy pęcherza neurologicznego z nietrzymaniem moczu i stwierdzili, iż skarżąca była niezdolna do pracy po 5 marca 2014 roku do 5 lipca 2014 roku.

Zastrzeżenia do tej opinii zgłosił pełnomocnik pozwanego wnosząc o wywołanie opinii biegłego ortopedy. W piśmie procesowym z dnia 29 stycznia 2015 roku pozwany podniósł, iż do badania biegłych nie rozpoznawano u skarżącej wysiękowego zapalenia stawów i nie była ona leczona z takim rozpoznaniem. Ponadto wskazał, iż podniesiony przez biegłych problem zaburzeń dysurycznych – rozpoznawanych jako objawy pęcherza neurogennego – również ma inną etiologię. Skarżąca miała wrodzone zwężenie lewego moczowodu i z tego powodu przebyła leczenie operacyjne, możliwe, że miewa jakieś przetrwale zaburzenia z tym związane, ale w czasie badania w ZUS ani ich nie podawała, ani nie mają one istotnego wpływu na ostateczną ocenę jej zdolności do pracy.

W uwzględnieniu powyższego wniosku Sąd, postanowieniem z dnia 4 lutego 2015 roku, dopuścił dowód z opinii biegłego ortopedy celem ustalenia czy po dniu 5 marca 2014 roku skarżąca była nadal niezdolna do pracy, a jej dalsze leczenie lub rehabilitacja rokowały odzyskanie tej zdolności.

Z. T. (ortopeda) nie określił niezdolności do pracy skarżącej, jednak rozpoznał u niej zespół bólowy kręgosłupa z ograniczeniem ruchomości z objawami obustronnego drażnienia korzeni nerwowych w przebiegu artrozy części L – S i dyskopatii L4 – L5, L5 - S1, zespół bólowy z ograniczeniem ruchomości obu bioder, obustronna artrozę kolan oraz upośledzenie wydolności chodu.

M. R. (ortopeda – traumatolog) stwierdził u D. M. wielopoziomowe zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa, początkowe zmiany zwyrodnieniowe stawów kolanowych oraz w wywiadzie - wielomiejscową niedomogę poprzeciążeniową narządów ruchu i zaopiniował, iż po dniu 5 marca 2014 roku skarżąca była zdolna do pracy.

Sąd I instancji podzielił opinię biegłego M. R. i częściowo biegłych J. M., A. S., H. P., W. B. i W. L..

Opinia biegłego Z. T. okazała się natomiast nieprzydatna w sprawie niniejszej z uwagi na to, iż biegły nie był w stanie udzielić odpowiedzi na zadane mu pytania.

Biegły z zakresu ortopedii, M. R. dokonał kompleksowej oceny stanu zdrowia skarżącej, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, dokumentację medyczną oraz przebadanie skarżącej. Swoje stanowisko przedstawił precyzyjnie i jasno, należycie i przekonująco je uzasadniając. Biegły stanowczo stwierdził, iż zarówno badanie kliniczne, zebrany wywiad, analiza dokumentacji medycznej jak i komparystyczna ocena dokumentacji radiologicznej i diagnostycznej nie wskazują, by stan morfotycznie – czynnościowy narządów ruchu był podstawą do orzekania niezdolności do pracy po dniu 5 marca 2014 roku. Natomiast, jak wynika z opinii biegłych J. M., A. S., H. P., W. B. i W. L., zwłaszcza zaś stanowiska przedstawionego przez biegłego z zakresu urologii, W. L., wnioskodawczyni wymaga intensywnego leczenia urologicznego w związku z objawami pęcherza neurogennego z nietrzymaniem moczu, co powodowało, iż po 5 marca 2014 roku była niezdolna do pracy na okres czterech miesięcy.

Odwołanie skarżącej, w ocenie Sądu I instancji było zatem zasadne i jako takie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy przechodząc do rozważań prawnych powołał się na treść art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. jedn.: Dz. U. z 2014 roku, poz. 159) i wskazał, iż świadczenie rehabilitacyjne przysługuje ubezpieczonemu, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokuje odzyskanie zdolności do pracy. Świadczenie to, zgodnie z ust. 2 cyt. przepisu, przysługuje na okres niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy.

D. M. przebywała na zasiłku chorobowym od 8 stycznia do 8 lipca 2013 roku, a następnie, od 9 lipca 2013 roku do 5 marca 2014 roku, na świadczeniu rehabilitacyjnym. Jak wynika z opinii biegłych sądowych, po tym dniu była nadal niezdolna do pracy, a dalsze leczenie i rehabilitacja rokowały odzyskanie tej zdolności do dnia 5 lipca 2014 roku.

Mając zatem powyższe rozważania na uwadze, Sąd Rejonowy, mocą art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał D. M. prawo do świadczenia rehabilitacyjnego od 6 marca do 5 lipca 2014 roku.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

- naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 18 ust. 1 i ust. 3-6 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 159)
- naruszenie prawa procesowego – art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie swobodnej oceny dowodów
- sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyznanie wnioskodawczyni prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od 6 marca 2014 roku do 5 lipca 2014 roku.

Zarzucając powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy podzielił w całości zarówno ustalenia faktyczne jak i ocenę prawną dokonaną przez Sąd I instancji w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, dlatego nie zachodzi potrzeba ich szczegółowego powtarzania.

Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Przepis art. 233 § 1 k.p.c., przy uwzględnieniu treści art. 328 § 2 k.p.c., nakłada na sąd orzekający obowiązek: po pierwsze - wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, po drugie - uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, po trzecie - skonkretyzowania okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności, po czwarte - wskazania jednoznacznego kryterium oraz argumentacji pozwalającej - wyższej instancji i skarżącemu - na weryfikację dokonanej oceny w przedmiocie uznania dowodu za wiarygodny bądź też jego zdyskwalifikowanie, po piąte - przytoczenia w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia dowodów, na których sąd się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności. Jak trafnie przyjmuje się przy tym w orzecznictwie sądowym, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej, albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (tak Sąd Najwyższy m.in. w orzeczeniach z dnia: 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, LEX nr 52753; 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99, LEX nr 52347; 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, LEX nr 53136).

Specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez Sąd do tych kryteriów oceny stanowi więc wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii biegłych za przekonujące (wyrok SN z 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04, opubl. w LEX nr 151656). Wnioski środka dowodowego w postaci opinii biegłego mają być jasne, kategoryczne i przekonujące dla Sądu, jako bezstronnego arbitra w sprawie, dlatego gdy opinia biegłego czyni zadość tym wymogom, co pozwala uznać znaczące dla istoty sprawy okoliczności za wyjaśnione, to nie zachodzi potrzeba dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych (wyrok SN z 21 listopada 1974 r., II CR 638/74, opubl. w OSP 1975/5/108). Wydane w sprawie opinie spełniają te kryteria. Granicę obowiązku prowadzenia przez Sąd postępowania dowodowego wyznacza, podlegająca kontroli instancyjnej, ocena czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy, okoliczność zaś, że opinia biegłych nie ma treści odpowiadającej stronie, zwłaszcza gdy w sprawie wypowiedało się kilku kompetentnych pod względem fachowości biegłych, nie stanowi dostatecznego uzasadnienia dla przeprowadzenia dowodu z kolejnych opinii. Potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony (postanowienie SN z 3 września 2008 r., I UK 91/08, opubl. w LEX nr 785520).

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo, zgodnie z zasadami logiki i doświadczeniem życiowym ocenił wywołane opinie biegłych sądowych, których wnioski, co wymaga podkreślenia, były zbieżne. Z tego względu za nietrafne należy ocenić zarzuty organu rentowego kierowane pod adresem tych dowodów.

Odnosząc się zaś do zarzutów apelacyjnych należy podkreślić, iż w kwestii schorzeń układu ruchu u odwołującej wypowiedała się, poza biegłym ortopedą biegły reumatolog, posiadający wiedzę niezbędną do oceny takich schorzeń, który stwierdził u niej częściową niezdolność do pracy.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy apelację oddalił na podstawie art. 385 k.p.c.